

Invited article

ย้อนอดีต ผ่านปัจจุบัน สู่อนาคตที่ยั่งยืน*

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย

Professor Emeritus Kasem Wattanachai, M.D.

องคมนตรี

Privy Councilor

*เรียบเรียงจากการปาฐกถาพิเศษ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ยุทธศาสตร์ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ 20 ปี (พ.ศ. 2565 - 2584)” เมื่อ วันที่ 25 - 26 กันยายน 2563

บทคัดย่อ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ถือว่าเป็นการดำเนินการเพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นการมุ่งมั่นสู่อนาคตที่ดีกว่าด้วยการทำปัจจุบันให้ดีที่สุด โดยอาศัยหลักการคาดการณ์เชิงเหตุและผล ด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ และด้วยการมองย้อนประวัติศาสตร์ให้เข้าใจถึงแรงผลักดันที่ถูกต้อง แทนการคาดเดาที่ปราศจากหลักฐาน การมีมุมมองที่กว้างขวางขึ้นสามารถช่วยในการพิจารณาอนาคตหรือวางแผนอนาคตด้วยยุทธศาสตร์ที่มีอยู่ฐานจากความรู้ จากความคิดความเห็นร่วมกัน เพื่อสร้างองค์กรที่มีสมรรถนะสูงต่อไป

คำสำคัญ: แผนยุทธศาสตร์ขององค์กร ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์จากความรู้

1. โลกในช่วง 80 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2484 - 2563)

การแบ่งยุคสมัยโดยทั่วไปอยู่บนพื้นฐานของการแบ่งช่วงเวลา ซึ่งมักจะกำหนดให้เชื่อมโยงกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตและเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้กระทำ หรือสร้างแนวคิดไว้รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดจากเจตนาของมนุษย์ เหตุการณ์ที่เกิดโดยบังเอิญหรือจากธรรมชาติที่มีผลต่อมวลมนุษยชาติ

เรื่องราวในอดีตมีขอบเขตเนื้อหาที่กว้างขวางจึงขอหยิบยกศึกษาเฉพาะสิ่งที่มีความหมาย มีความสำคัญที่จารึกเป็นประวัติศาสตร์ให้เราเข้าใจเรื่องราวของโลก เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยทำให้วางแผนสู่อนาคตได้

เหตุการณ์สำคัญ ปี พ.ศ. 2484 - 2488 เกิด

สงครามโลกครั้งที่ 2 (World War II) เวลานั้นโลกแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสัมพันธมิตร ที่มีผู้นำหลักได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และฝรั่งเศส ฝ่ายตรงข้ามเรียกว่า ฝ่ายอักษะ ประเทศผู้นำได้แก่ ประเทศเยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น ในเหตุการณ์นี้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากถึง 85 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 3 ของประชากรโลกในปี พ.ศ. 2484

เหตุการณ์สำคัญลำดับถัดมา ปี พ.ศ. 2488 - 2533 เป็นช่วงเวลาของสงครามเย็น (Cold War) โลกยังคงแบ่งเป็น 2 ฝ่าย อย่างชัดเจนและมีการพัฒนาของเครื่องมือที่ใช้ในการต่อสู้ ได้แก่ การกีดกัน การแบ่งฝักฝ่าย การข่มขู่ การล้มล้างการปกครอง ตลอดจน

การเริ่มยุคสมัยของการโฆษณาชวนเชื่อ มีผู้นำทั้งสองฝ่ายคือ ฝ่ายประชาธิปไตย นำโดยประเทศสหรัฐอเมริกา ฝ่ายคอมมิวนิสต์นำโดยสหภาพโซเวียต

โลกหลังยุคสงครามเย็น (พ.ศ. 2533 - 2563) มีพัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างก้าวกระโดดเป็นโลกยุคดิจิทัลและเกิดภาวะโลกาภิวัตน์ (globalization) เชื่อมโลกทั้งใบให้เป็นใบเดียว ทำให้เกิดการสั่นไหวทั่วโลก ทั้ง คน สินค้า บริการ ความรู้ มีการค้าขายอย่างเสรี (Free Trade) เกิดขึ้น

การเคลื่อนย้ายคน สินค้า และการบริการทำให้โลกไร้พรมแดนธุรกิจบริการโดยเฉพาะธุรกิจการท่องเที่ยว ธุรกิจการบิน การสัญจร ทุกช่องทางขยายตัวอย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัดในเรื่องภาษา เวลา และสถานที่ ช่วงระยะเวลา 30 ปี หลังสงครามเย็นเป็นช่วงเวลาในโลกมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด เร็วที่สุดและอาจเรียกได้ว่าเป็นการแข่งขันสูงสุดส่งผลกระทบต่อทั้งในระดับจุลภาค มหภาค ผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง จะสามารถอยู่รอดในฐานะของพลเมืองโลก (Global Citizen) ได้ อาชยานที่เคยอ่านท่องมานาน “...อันความรู้ รู้กระจ่างแต่อย่างเดียว แต่ให้เชี่ยวชาญเกิด จะเกิดผล...” เป็นความจริงของโลกใบนี้ วันนี้

เทคโนโลยีทำให้หลายสิ่ง หลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็นอยู่ที่สำคัญคือส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน การทำธุรกิจ การให้บริการ การศึกษา มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ กระบวนการสร้างนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์เมื่อคิดแล้วต้องสามารถทำได้ด้วยตนเอง มีการใช้มูลค่าของทรัพย์สินในรูปแบบใหม่ ทรัพย์สินที่มีมูลค่าสูงอาจเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ดังนั้นผู้นำองค์กรในทุกภาคส่วนจึงต้องเตรียมความพร้อมที่เหมาะสมเพื่อกำหนด

นโยบาย เพื่อความอยู่รอดในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

ปี พ.ศ. 2563 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงปัจจุบันเกิดภาวะโรคอุบัติใหม่ที่มีการระบาดทั่วโลกโดยไม่มีใครคาดคิด หรือ วางแผนรับมือมาก่อนเป็นเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่โลกจะต้องจารึกไว้โรคติดเชื้อโควิด-19 โควิดน่าไวรัสที่แพร่ระบาดจากคนสู่คนผ่านทางฝอยละอองจากจามหรือปาก เป็นผลให้เกิดเหตุการณ์ระบาดเป็นวงกว้าง ส่งผลกระทบในทุกภาคส่วน ทั้งในระดับปัจเจกชน ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก เปลี่ยนวิถีชีวิตของทุกคนจากแบบเดิมไปเป็น “วิถีชีวิตใหม่” (New Normal) กระทบธุรกิจการค้า การบริการ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ต้องมีการปรับเข้าสู่วิถีใหม่ อาทิ การทำงานที่บ้าน (Work From Home : WFH) การเรียนทางไกล (Learn From Home : LFH) การประชุมทางไกล (Tele - Meeting) การปรึกษาแพทย์ทางไกล (Tele - Medicine) และการชำระเงินผ่านระบบออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบ เป็นต้น

สถานการณ์สำคัญ ๆ ที่กล่าวไปแล้วส่งผลกระทบต่อโลก (Global Shock) ทั้งทางบวกและทางลบ ผลเชิงบวกที่มีนัยยะสำคัญยิ่งคือ เรื่องของโลกาภิวัตน์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดคุณประโยชน์ต่อวิถีชีวิตมนุษย์ แต่ผลกระทบเชิงลบที่ทำให้ผลิตผลที่มวลมนุษยชาติรังสรรค์เกิดการถดถอยคือ ภาวะความไม่แน่นอนยากต่อการคาดการณ์ เช่น ภาวะไร้ความเสถียรทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสุขภาวะของคน

เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเป็นบทเรียนหนึ่งที่บอกให้เราได้ตระหนักถึงการพึ่งพาตนเอง (Self - dependent) ด้วยหลักการของความพอเพียง

(Sufficient) และความยั่งยืน (Sustainability) ซึ่งคือ **หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** (Sufficient Economy Philosophy) ของ**พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร** ที่ได้พระราชทานแก่คนไทยเป็นแนวทางการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชีย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ทำให้เราสามารถดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืน ในกระแสโลกาภิวัตน์ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูจากองค์การสหประชาชาติว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาอารยประเทศ ด้วยการสนับสนุนให้ยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืนต่อไป

2. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP)

หลักคิด (Main Concept) ของปรัชญาฯ นี้ ถูกนำไปพิจารณาใช้ในการแก้ไขภาวะวิกฤติต่าง ๆ ทั้งก่อนเกิดวิกฤติ ระหว่างวิกฤติ และหลังวิกฤติ โดยมีแนวความคิดว่าหากยังไม่มีสภาวะวิกฤติเกิดขึ้น เราสามารถสร้างภูมิคุ้มกัน (Immunity Building) ซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญก่อนนำปรัชญาฯ นี้มาใช้ (Pre Requisites) นั่นคือ ต้องมุ่ง

1. ฝึกฝนจิตใจให้คนมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต (Training of Moral Codes - Honesty)
 2. รู้จริง ใช้ความรู้ทั้งหมดเป็นฐานคิดในขั้นการวางแผนและขั้นปฏิบัติการ (Knowledgeable in Planning and Execution)
 3. ขยัน อดทน รอบคอบ (Diligence, Patience, Thoughtfulness)
- เมื่อสามารถฝึกฝนจนบรรลุเงื่อนไขบังคับก่อนการ

นำปรัชญาฯ นี้มาใช้ยังมีสิ่งสำคัญอีกเรื่องคือการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตที่ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจ คือ ต้องรู้จักการพอประมาณ (Moderation) ต้องมีเหตุผล (Reasonableness) และการตัดสินใจนั้น ๆ ต้องไม่กระทบภูมิคุ้มกันจนทำให้เกิดภูมิคุ้มกันบกพร่อง (No serious effects to immunity) ทั้งภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ (Materialistic Immunity) ภูมิคุ้มกันด้านสังคม (Social Immunity) ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Immunity) และภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม (Cultural Immunity) ภูมิคุ้มกันทั้ง 4 ด้านนี้ เป็นภูมิคุ้มกันที่ทำให้มนุษย์มีความเป็นอารยชน ที่ก่อรูปด้วยการมีสติสัมปชัญญะแตกต่างกันไป

ภูมิคุ้มกันด้านวัตถุ คือ (Materialistic Immunity) การป้องกันชีวิตไม่ให้ล้มเหลวจากความขาดสติหรือหลงใหลในอำนาจวัตถุต่าง ๆ เช่น การรู้จักวางแผนในอาชีพแห่งตน การรู้จักวางแผนการเงิน การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย การวางแผนเพื่อเพิ่มรายได้ หรือการลดหนี้ ลดค่าใช้จ่าย เป็นต้น

ภูมิคุ้มกันด้านสังคม (Social Immunity) มุ่งสร้างให้คนในสังคมมีความแข็งแรง สุขภาพดี ทั้งในบริบทของร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม เช่น การมีคุณธรรม (Moral Training) การมีสุขภาพที่ดี (Healthy well-being) การมีความรู้ศึกษายั่งยืนต่อเนื่อง (Continuing Education) และการมุ่งฝึกฝนทักษะใหม่ (New Skills Training) เพื่อก้าวให้ทันโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Immunity) เป็นการเรียนรู้และสร้างทักษะที่จะอยู่ร่วมกับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ โดยไม่เบียดเบียนกัน และไม่ทำร้ายธรรมชาติ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อจะปฏิบัติ

ตน ต่อสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมให้มีความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืน เช่น การรู้วิธีการใช้พลังงานทางเลือก (Alternative Energy) การปลูกต้นไม้ (Planting tree) การสร้างฝายชะลอน้ำ (Check Dams) ตลอดจน การรู้วิธีที่จะกำจัดขยะมูลฝอย (Waste Disposal) อย่างถูกต้อง เป็นต้น

ภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม (Cultural Immunity)
วัฒนธรรมอันดี ทำให้เกิดอารยธรรมที่สะท้อน ความเจริญ ความเป็นชาติของกลุ่มคนต่าง ๆ ในโลก เช่น คนไทยต้องยึดมั่นในวัฒนธรรมไทย (Dedication for Thai Culture) ต้องรู้สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น (Continue Local Cultures) รู้ปรองดองวัฒนธรรมต่างถิ่น (Synergy Among Different Cultures) โดยมุ่งส่งเสริมสันติภาพ (Support for Peace) ของโลกใบนี้

การฝึกฝนเพื่อดำรงชีวิตด้วยหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอจะก่อให้เกิดผลทั้งใน ภาวะวิถีชีวิตตามปกติ เกิดความเพียงพอและเป็นสุข ในภาวะสถานการณ์วิกฤตก็เชื่อว่าจะเกิดความเสียหาย น้อยหรือสามารถฟื้นตัวได้เร็วขึ้น ทั้งนี้หากปฏิบัติ ต่อเนื่องเป็นเวลานานจะเกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainability)

องค์การสหประชาชาติ (The United Nations) ได้จัดทำเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDG) ในแผน ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ. 2559 - 2574) โดยกำหนด เป้าหมาย จำนวน 17 เป้าหมาย ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจน (No Poverty)
ประเทศไทยควรกำหนดให้มีการลดความยากจน จนหมดสิ้นไปจากแผ่นดิน ทั้งนี้ร้อยละ 80 ของประชากร ไทยที่ยากจน อยู่ในชนบท โดยเฉพาะในภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้

เป้าหมายที่ 2 ประชาชนปลอดจากความหิวโหย และมีความมั่นคงทางอาหาร (Zero Hunger and Food Security)

ประเทศไทยโชคดีที่เป็นประเทศกสิกรรม การ ดำเนินนโยบายที่ถูกต้องอาจทำให้บรรลุเป้าหมายได้ ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมการทำการเกษตร คือ ต้องมีดินดี มีน้ำตลอดปี มีการเลือกชนิดของพืช เพาะปลูกที่ถูกต้อง มีการเก็บเกี่ยว แปรรูป บรรจุภัณฑ์ และการตลาด ฯลฯ

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนมีสุขภาพดี มีการกินดี อยู่ดี (Good Health and Well - Being) โดยเน้น กระบวนการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การ รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ

เป้าหมายที่ 4 การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (Quality Education) เป็นกระบวนการที่ต้องมีการ พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ได้พระราชทานพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ว่าด้วยเด็กและเยาวชนควรมีพื้นฐาน 4 ประการ

- (1) ให้รู้จักบ้านเมืองของตน
- (2) ให้เป็นคนดี รู้ดี - รู้ชั่ว แยกถูก - แยกผิดได้
- (3) ให้ทำงานเป็นและมีอาชีพ
- (4) ให้เป็นพลเมืองดี

เป้าหมายที่ 5 ความเท่าเทียมระหว่างหญิง ชาย (Gender Equality) ให้ตระหนักว่ามนุษย์ทุกคนมี ความเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่าง เต็มที่ มีโอกาสในการครองปัจจัย 4 ของชีวิต คือ อาหาร สุขภาพ ที่อยู่อาศัย เครื่องอุปโภคบริโภค พร้อมการมีอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเอง ภายใต้ความเท่า เทียมกันของกระบวนการยุติธรรม แต่ต้องตระหนักว่า

ทุกคนมีหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีด้วย เห็นอะไรที่จะทำ เพื่อบ้านเมืองได้ ก็ต้องทำ ภายใต้การมีธรรมะของ ความเป็นมนุษย์ (มนุษยธรรม)

เป้าหมายที่ 6 การมีน้ำสะอาด และมีสุขอนามัย (Clean Water and Sanitation) รัฐต้องจัดให้มี สาธารณูปโภค ให้มีน้ำสะอาดเพื่อบริโภค และเพื่อ สุขอนามัยโดยปัจเจกชน ครอบครัว ชุมชน ต้องจัดการ สุขอนามัยของตนเอง ของบ้าน โรงเรียน วัด และ ชุมชนด้วย

เป้าหมายที่ 7 การมีพลังงานสะอาดและจัดหา ได้ (Affordable and Clean Energy) เริ่มด้วยการ เพิ่มการพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงานของภาค การเกษตร ชนบทที่ห่างไกล การพัฒนาระบบพลังงาน ทางเลือก การบริการพลังงานสะอาดเพื่อประชาชน ควบคู่ไปกับการลดการผลิตพลังงานฟอสซิลและลด การเกิดของก๊าซเรือนกระจกด้วย

เป้าหมายที่ 8 การที่มีสมาชิกที่เพิ่มการเติบโต ทางเศรษฐกิจ (Decent Work and Economic Growth)

เป้าหมายของการที่จะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ ต้องทำให้เกิดการกระจายรายได้ และมีรายได้ เพิ่มขึ้น ทั้งระดับครัวเรือน ระดับชุมชน ระดับประเทศ โดยใช้หลักการบริหารจัดการเรื่องการทำงาน การตลาด การยกฐานะการผลิตของทุกภาคส่วนให้ สูงขึ้นด้วยเทคโนโลยีและการจัดการสมัยใหม่

เป้าหมายที่ 9 การพัฒนาอุตสาหกรรม นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐาน (Industry, Innovation and Infrastructure)

รัฐต้องจัดโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับการขยายตัว ทุกระดับตั้งแต่ ระดับหมู่บ้าน ระดับภูมิภาค ด้วยการ สนับสนุนอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาด

ใหญ่ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมตั้งแต่ในโรงเรียน ภาครัฐ ตลอดจนธุรกิจเอกชนเพื่อให้เกิดพัฒนาการที่ ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 10 การลดความเหลื่อมล้ำ (Reduce Inequalities) ทั้งโอกาสการเข้าศึกษา การ ทำงาน แหล่งทุน ลดความเหลื่อมล้ำในกระบวนการ ยุติธรรม และความเที่ยงธรรมตลอดจนโอกาสในการ เข้าถึงวิทยาการสมัยใหม่

เป้าหมายที่ 11 การมีความยั่งยืนของเมืองและ ชุมชน (Sustainable Cities and Communities) การพัฒนาเมืองและชุมชนต้องสมดุลในทุกด้านตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ต้อง ประกอบด้วยความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ความ เข้มแข็งทางสังคม ความเข้มแข็งทางสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม

เป้าหมายที่ 12 การผลิตและการบริโภค ด้วย ความรับผิดชอบ โดยสร้างหลักคิดของ “ความ รับผิดชอบต่อสังคม” ในทุกระดับและทุกองค์กร การ จัดการขยะ ลดการผลิตขยะ การขจัดขยะ ฯลฯ โดย เน้นในเรื่องของเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio - economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

เป้าหมายที่ 13 การร่วมมือและลงมือแก้ไข ปัญหามภาวะโลกร้อน (Climate Action) โดยการ เร่งให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน กำหนดนโยบาย แผนการในทุกระดับ และสร้างคุณค่า ด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้มีการร่วมมือใน โครงการต่าง ๆ เพื่อการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเชิง บวกอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 14 ชีวิตใต้น้ำ (Life Below Water) ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ มี

ทรัพยากรน้ำ และสิ่งมีชีวิตใต้น้ำ ทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม ดังนั้นรัฐต้องกำหนดนโยบายการใช้ทรัพยากรใต้น้ำให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย โดยคำนึงถึงความยั่งยืนรวมทั้งต้องหามาตรการลดมลภาวะในแหล่งน้ำ พื้นฟูทรัพยากรใต้น้ำด้วยการแสวงหาความร่วมมือของชุมชนด้วย

เป้าหมายที่ 15 การดำรงชีวิตในเขตพื้นที่ยของ
คน (Life on Land) รัฐต้องกำหนดนโยบายสร้างความสมดุลระหว่างพื้นที่อาศัย พื้นที่เกษตร พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่ป่าไม้ ตลอดจนอุทยานธรรมชาติ ด้วยการเร่งปลูกป่า สร้างความสมดุลให้ผืนดิน เพื่อสงวนสิ่งมีชีวิตบนผืนดินให้เหมาะสมกับการที่ประเทศไทยเป็นประเทศในเขตร้อนที่มีฝนตกชุกพอสมควร

เป้าหมายที่ 16 การสร้างสันติภาพ ความยุติธรรม และข้อตกลงที่เข้มแข็ง (Peace, Justice and Strong Solutions)

วัฒนธรรมไทยที่สั่งสมมานานมีจุดเน้นและจุดแข็งของการรักษาความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม ด้วยความรัก ความเมตตา การมีน้ำใจ นับเป็นทุนทางสังคมที่เข้มแข็ง การสร้างสันติสุขให้แก่ชุมชน การสร้างสันติภาพให้แก่สังคม เป็นความหมายอีกนัยยะหนึ่งของความยั่งยืน การเชิดชูสถาบันหลักของชาติให้เป็นเสาหลักของบ้านเมือง ต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมเข้าใจกัน อย่างถ่องแท้ จึงจะทำให้เกิดข้อตกลงที่เข้มแข็ง อีกทั้งยังต้องแก้ไขปัญหา นักรบผู้บงกลด้วยความเข้มงวดและจริงจังด้วย

เป้าหมายที่ 17 การสร้างเครือข่ายหุ้นส่วนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Partnership for Goals) สังคมไทยเป็นสังคมเปิดกว้างที่ยอมรับความแตกต่างแต่ยังคงความเข้มแข็งในวัฒนธรรมของตน การ

แบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ ตั้งแต่ระดับบุคคล องค์กร ชุมชน จะทำให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาประเทศชาติ โดยราบรื่น นโยบายการเป็นมิตรกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติเป็นอีกนโยบายที่ทำให้ไทยสามารถยืนอยู่บนเวทีโลกด้วยความเสมอภาค

3. บทสรุป (Conclusion)

อดีต ปัจจุบัน เป็นแนวทางการวางแผนสำหรับอนาคตที่ยั่งยืน ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีต้นทุนสูงในการก่อกำเนิดและมีการพัฒนามาอย่างน่าภาคภูมิใจ เพราะได้มีส่วนเสริมสังคมให้เข้มแข็งมาโดยตลอดอย่างแท้จริงด้วยพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี องค์ประธานราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ แต่สิ่งหนึ่งที่อยากจะขอฝากให้ระลึกอยู่เสมอในการดำรงตน ดำรงงาน ให้จงดาม และมีความก้าวหน้าประกอบการสร้างแผนของอนาคตของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ คือรากฐานของการเป็นสถาบันวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิจัย และการเป็นโรงพยาบาลสำหรับผู้ป่วยทุกคนที่มุ่งให้บริการด้วยความเสมอภาค คือ การไม่ทำร้ายสิ่งใดและทำดีให้ครบในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจ

สุดท้ายขอฝาก**วิธีปฏิบัติที่ดี** สำหรับดูแลสุขภาพเพื่อทุกคน (**Good Care for All**) คือ

หลักคิดที่ว่า (1) คนไข้ไปหาหมอ และ (2) หมอก็ต้องไปหาคนไข้ผู้ยากไร้ได้ด้วย (Patients go to see doctors, and Doctors go to see patients)

หลักคิดของการรักษาสมดุลด้วยการเอื้อเพื่อต่อกัน

จึงจะนำไปสู่ภาพขององค์รวมในการมีสุขภาวะที่ดี (Holistic Well - Being) ทั้งสุขภาพในระดับครอบครัว ชุมชน โรงเรียน ชชาติ และนานาชาติ ด้วย

ขอฝากแนวคิดทั้งหมดนี้ไปประกอบการวางแผน พัฒนายุทธศาสตร์ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ 20 ปี ด้วย

สัญญาอนุญาต ไฟล์ข้อมูลเสริม และ ลิขสิทธิ์

บทความนี้เผยแพร่ในรูปแบบของบทความแบบเปิดและสามารถเข้าถึงได้อย่างเสรี (open-access) ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาอนุญาตครีเอทีฟคอมมอนส์สากล ในรูปแบบที่ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา ห้ามใช้เพื่อการค้า และห้ามแก้ไขดัดแปลง เวอร์ชัน 4.0 (CC BY NC ND 4.0) ท่านสามารถแจกจ่ายและนำบทความไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาได้ แต่ต้องระบุการอ้างอิงถึงบทความนี้จากเว็บไซต์วารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ โดยการระบุข้อมูลบทความและลิงก์ URL บนเอกสารอ้างอิงของท่าน ท่านไม่สามารถนำบทความไปใช้เพื่อการพาณิชย์ใด ๆ ได้เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากบรรณาธิการวารสารวิชาการราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ และกรณีมีการนำบทความไปเรียบเรียงใหม่ เปลี่ยนแปลงเนื้อหา หรือเสริมเติมแต่งเนื้อหาของบทความนี้ ท่านไม่สามารถนำบทความที่ปรับแต่งไปเผยแพร่ได้ในทุกกรณี

หากมีวัสดุเอกสารข้อมูลวิจัยเสริมเพิ่มเติมใด ๆ ที่ใช้อ้างอิงในบทความ ท่านสามารถเข้าถึงได้บนหน้าเว็บไซต์ของวารสาร บทความนี้เป็นลิขสิทธิ์ของราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ (Chulabhorn Royal Academy) พ.ศ.2564

การอ้างอิง

เกษม วัฒนชัย. ย้อนอดีต ผ่านปัจจุบัน สู่อนาคตที่ยั่งยืน. วารสารวิชาการ ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ 2564;3(1):1-7. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/jcra/article/view/248758>

Online Access

<https://he02.tci-thaijo.org/index.php/jcra/article/view/248758>

